

Infomoment eigenaars inventarispannen

Maandag 11 februari 2019 – Gemeentehuis – Nijlen

Maandag 18 februari 2019 – CC Zwaneberg – Heist-op-den-Berg

Donderdag 21 februari 2019 – Basisschool De Stap – Berlaar

BERG
EN
NETE
IOED

Intergemeentelijke Onroerenderfgoeddienst

Welkom

IOED BERG EN NETE

014 304 042 | info@bergennete.be | www.bergennete.be

Agenda vanavond

- Welkom
- IOED Berg en Nete
 - Werking
 - Partners
- Agentschap Onroerend Erfgoed
 - Algemeen
 - Taken bouwkundig erfgoed
- Inventaris bouwkundig erfgoed
 - Wat?
 - Vaststelling
 - Rechtsgevolgen
 - Vaststelling ≠ bescherming
 - Erfgoedlening

Agenda vanavond

- Waardering inventarispannen
- Project "Kijk naar mij! Ik ben erfgoed"
- Vragenmoment

**BERG
EN
NETE** IOED

Intergemeentelijke Onroerenderfgoeddienst

**BERG
EN
NETE** IOED

IOED BERG EN NETE

014 304 042 | info@bergennete.be | www.bergennete.be

IOED Berg en Nete | werking

- Intergemeentelijke Onroerenderfgoeddienst voor Berlaar, Nijlen en Heist-op-den-Berg sinds 1 juni 2018
- Onroerend erfgoed = bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed
- Jozefien Feyaerts: projectcoördinator
 - Expert bouwkundig erfgoed
 - jozefien@bergennete.be
- Wim Van Goidsenhoven: erfgoedconsulent
 - Publiekswerking
 - wim@bergennete.be
- Raad van Bestuur

IOED Berg en Nete | werking

→ Advies en ondersteuning

- Particulieren
- Professionelen en organisaties
- Gemeenten

→ Erfgoed in de kijker

- Projecten
- Open Monumentendag, Nacht van het Kempens Erfgoed en Archeologiedagen

Intergemeentelijke Onroerenderfgoeddienst

IOED Berg en Nete | partners

KEMPENS KARAKTER

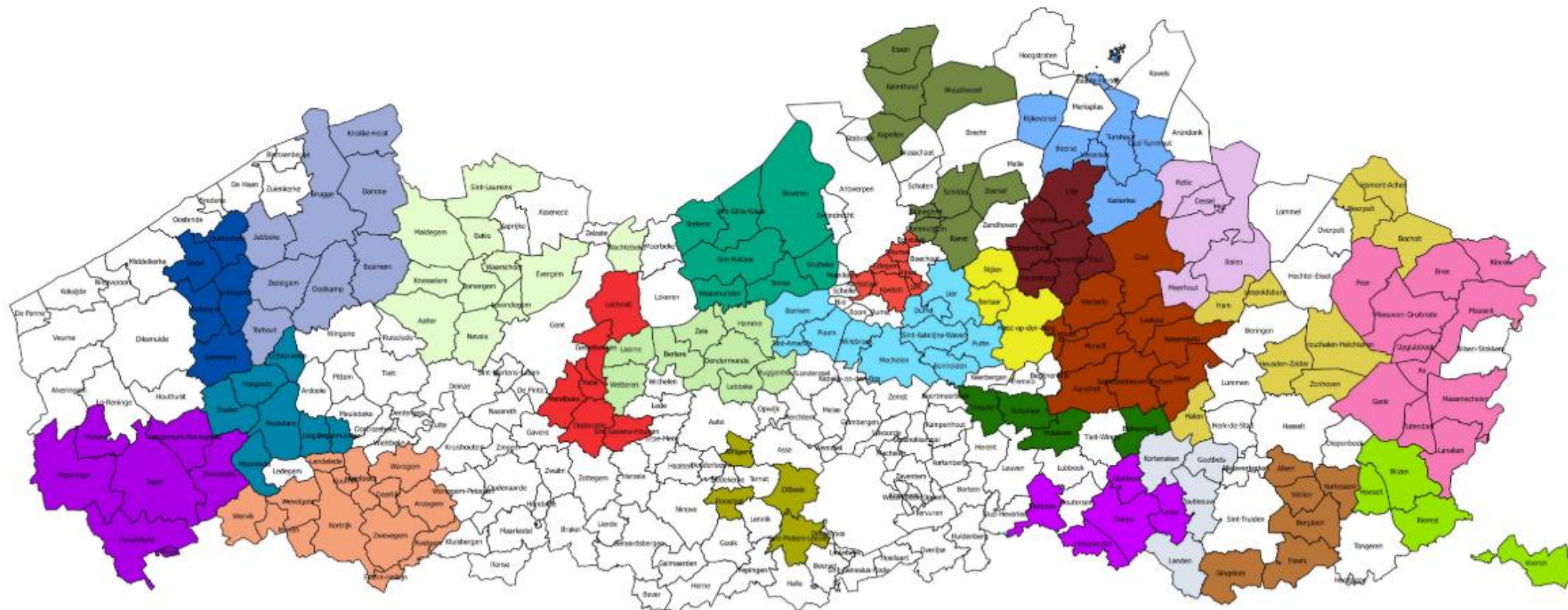

IOED BERG EN NETE

014 304 042 | info@bergennete.be | www.bergennete.be

25 IOED's in Vlaanderen

Intergemeentelijke Onroerendergoeddiens

Agentschap Onroerend erfgoed

Vlaanderen
is erfgoed

Agentschap Onroerend erfgoed | algemeen

→ Vlaamse overheid

→ minister Geert Bourgeois

→ "onroerend erfgoed"

- = monumentenzorg
- bouwkundig, landschappelijk en archeologisch
- bouwkundig = gebouwen, constructies, klein erfgoed etc.

Agentschap Onroerend erfgoed | taken bouwkundig erfgoed

Bouwkundig erfgoed

Opmaak
weten-
schappelijke
inventaris

Rechtsgevolgen

Opmaak
vaststellings-
besluiten

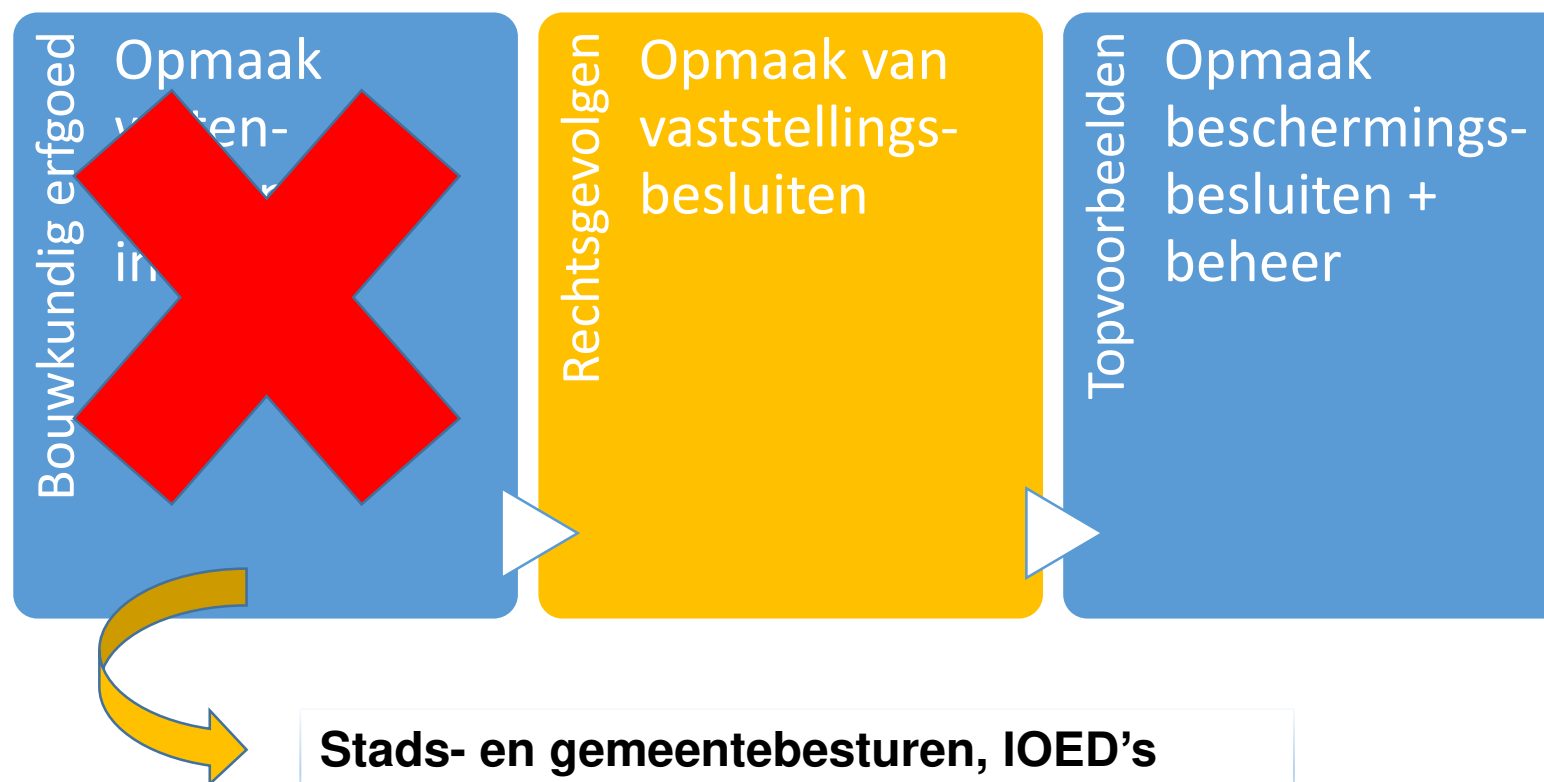
Topvoorbeelden

Opmaak
beschermings-
besluiten +
beheer
beschermd
erfgoed

= hoofdtak

Agentschap Onroerend erfgoed | taken bouwkundig erfgoed

Kerntakendebat
1 januari 2017:

Inventaris bouwkundig erfgoed

Inventaris bouwkundig erfgoed | wat?

- Opgemaakt sinds jaren '70
 - Berlaar: 1990
 - HODB en Nijlen: 1997
- Verschenen als 'Bouwen door de eeuwen heen'
- Sinds 2015 online raadpleegbaar op inventaris.onroerenderfgoed.be (zie ook: geo.onroerenderfgoed.be)
- 'bouwkundig erfgoed' in ruime zin: diverse typologieën, complexen, infrastructuur, straatmeubilair, monumentale beeldhouwwerken, ...

Inventaris bouwkundig erfgoed | wat?

- Actualisatie gegevens (bewaard, verbouwd/gesloopt, ...)
- Vaststellingen sinds 2009
- Opstellen en vaststellen zonder inbreng of verwittiging van eigenaars
- Wijziging van aanpak
- IOED gaat aanvullen en waarderen

Inventaris bouwkundig erfgoed | vaststelling

- 'Wetenschappelijke' vs 'vastgestelde' inventaris
- Documentaire waarde vs instrument om het behoud van onroerend erfgoed te verzekeren
- Bevestiging dat de erfgoeditems op deze vastgestelde lijst erfgoedwaarde(n) bezitten en nog altijd bewaard zijn
- Rechtsgevolgen
- Vaststelling ≠ bescherming

Inventaris bouwkundig erfgoed | rechtsgevolgen

OVERHEID:

- Zorg- en motiveringsplicht

EIGENAAR:

- Informatieplicht bij:
 - Verkoop
 - Huur meer dan 9 jaar
 - Inbrengen in vennootschap
 - Erfpacht of opstalrecht

Inventaris bouwkundig erfgoed | rechtsgevolgen

VOORDELEN BIJ RENOVATIE:

- Functiewijziging van zonevreemde gebouwen
- Afwijking mogelijk op de normen voor energieprestatie en binnenklimaat
- Sociale woningbouw: renovatiekosten mogen hoger zijn dan de normaal gezien toegelaten 80% van een nieuwbouw
- NIEUW: De erfgoedlening

<https://www.onroerenderfgoed.be/het-goed-staat-een-vastgestelde-inventaris>

Inventaris bouwkundig erfgoed | vaststelling ≠ bescherming

Alle beschermde panden staan op de vastgestelde inventaris, maar niet alle vastgestelde items zijn beschermd.

Vaststelling:

- Wel sloop mogelijk – na erfgoedtoets
- Alle vergunningsplichtige verbouwingen via vergunningsprocedure bij gemeente of stad
- Geen premies via Vlaamse Overheid

Bescherming als monument, stads- of dorpsgezicht:

- Geen sloop mogelijk
- Alle verbouwingen steeds advies of goedkeuring agentschap Onroerend Erfgoed
- Premies beschikbaar via Vlaamse Overheid

Inventaris bouwkundig erfgoed | erfgoedlening

- Voor beschermd en VASTGESTELD bouwkundig erfgoed
- Lening aan 1 procent: 25.000-250.000 euro
- Zowel voor particulieren als voor ondernemers, publieke entiteiten en openbare besturen

Inventaris bouwkundig erfgoed | erfgoedlening

- Ruime definitie van mogelijke werken:
 - restauratie- of renovatiewerken
 - werken in functie van gebruik, hergebruik of herbestemming
 - nieuwbouwingrepen aan of aanleunend aan de erfgoedlocatie
 - ingrepen om de duurzaamheid en energieprestatie van het erfgoed te verbeteren
- <https://www.onroenderfgoed.be/erfgoedlening>

Inventaris bouwkundig erfgoed | conclusie

Vastgestelde inventaris

- Niet-beschermd, bouwkundig erfgoed

Omgevingsvergunning

- Voor alle werken: net als bij 'gewone' woning
- Erfgoedtoets bij sloopaanvraag, advies bij IOED

Rechtsgevolgen

- Afwijking EPB, hogere renovatiekosten voor sociale woningbouw & functiewijziging zonevreemde gebouwen
- Recht op erfgoedlening (1%, tot 250.000 euro)

Inventaris bouwkundig erfgoed | waardering

- Noodzaak gemeenten
 - Gemeenschappelijke visie onroerend erfgoed
 - Adviezen omgevingsvergunning o.b.v. integrale visie

Inventaris bouwkundig erfgoed | waardering

Doelstelling

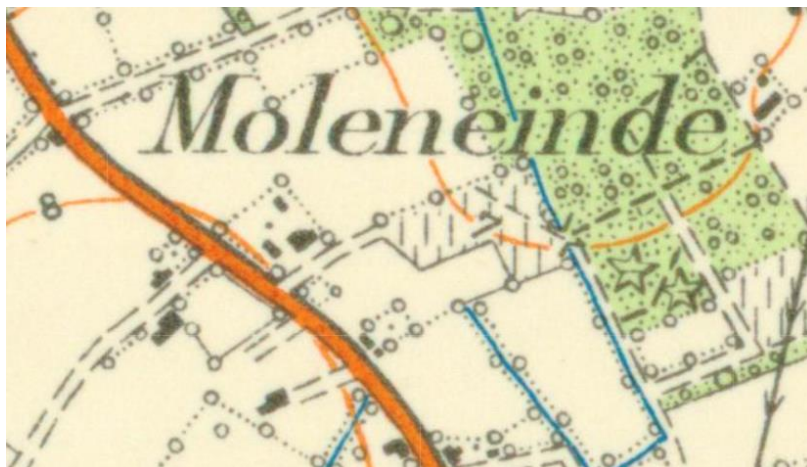
- Inventaris -> lokaal gedragen beleidsinstrument
- Juiste ondersteuning op maat geven per inventarisband

=> Goed behoud & beheer op lange termijn

Inventaris bouwkundig erfgoed | waardering

- Plan van aanpak
 - Fase 1: Bureauonderzoek
 - Fase 2: Terreinonderzoek
 - Fase 3: Waardering met methodiek
- Ontwikkeld en gebruikt door Erfgoed Noorderkempen
 - Draagvlak in de regio
 - Regionaal vergelijkbaar

Waardering inventaris | Fase 1 Bureauonderzoek

Waardering inventaris | Fase 2 Terreinonderzoek

Controle ter plaatse

Waardering inventaris | Fase 3

Fase 3: waardering a.d.h.v. methodiek

- authenticiteit, conditie, ...'meten' met score van 1 tot 4
- Totaalscores: erfgoed onderverdelen in categorieën

Waardering inventaris | Conclusie

Waarderingsmethodiek

- Bruikbaar kader als basis adviezen
- Duidelijke lijn in adviezen
- Gekend door betrokken ambtenaren en betrokken schepenen
- Advies is niet bindend

Inventaris bouwkundig erfgoed | Advies

Slooppaanvraag inventarisband

- Gemeente verplicht erfgoedwaarden in acht te nemen
=> Advies bij IOED (niet-bindend)

Omgevingsvergunning (niet-sloop) inventarisband

- Gemeente + eigenaar advies bij IOED (niet-bindend)

Waardering inventaris | Pré-advies

Vóór aanvraag omgevingsvergunning

- Bespreking voorontwerp of plannen
- Mogelijkheden gebouw mét goede omgang erfgoedvoorwaarden
 - Inspiratie & ideeën geven
- Eventueel i.s.m. dienst Omgeving
- Bevordert vlotte afhandeling dossier

Kijk naar mij! Ik ben erfgoed

Kijk naar mij! Ik ben erfgoed

Doel: onverwacht erfgoed in de kijker zetten

Wanneer:

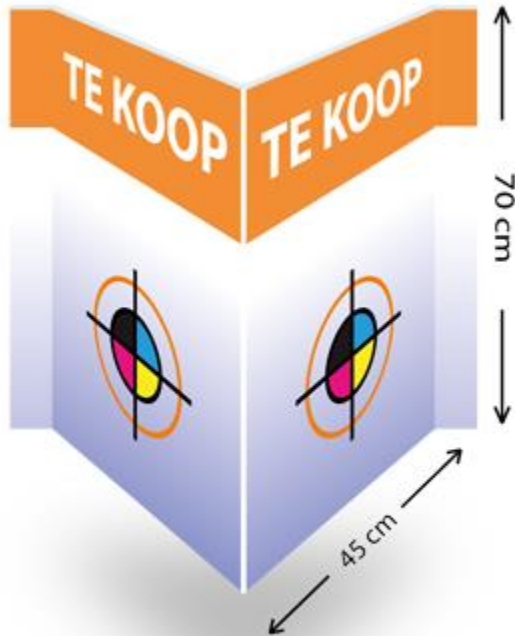
- Berlaar & Nijlen: 24 april -> 17 mei
- Heist-op-den-Berg: 18 mei -> 14 juni

Kijk naar mij! Ik ben erfgoed

Hoe?

- V-bord met kleefstrook aan het raam
 - Makkelijk aan te brengen en te verwijderen
- A3 of A4 affiche aan het raam
 - Geschiedenis gebouw en (vroegere) bewoners
- Website: kaartje met locaties
- Bibliotheek: flyer met wandel/fietsroute

Kijk naar mij! Ik ben erfgoed

Gezocht:

- Trotse eigenaars die hun erfgoedpand in de kijker willen zetten
- Geschiedenis van gebouw & zijn (vroegere) bewoners

Nog vragen?

Contactgegevens

- Begijnhof 17, 2200 Herentals
- jozefien@bergennete.be - 014 304 042
- wim@bergennete.be – 014 368 318
- Bergennete.be (vanaf 1 maart)
- Volg ons op facebook.com/bergennete

